

[Formanden.]

I skrivelse af gårds dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om tilvirkning og forhandling en gros m. m. af mejeriprodukter.

I skrivelse af 26. januar meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning af pensionsordninger m. v.

I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om kapitaltilførselsafgift og forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift.

Medlemmer af folketinget Ømann, Morten Lange, Lütken, Inger Lise Petersen og Henning Philipsen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om påligning af indkomst- og formueskat til staten.

Medlemmer af folketinget Bo Kristensen, Flemming Jensen, Ninn-Hansen, Poul Schlüter, Simonsen og Stetter har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om tipning.

Medlemmer af folketinget Nordqvist, Henning Andersen, Dagmar Andreasen, Arne Larsen, Lis Møller og Vivike har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg til undersøgelse af lægevæsenet m. v.

Medlemmer af folketinget Ømann, Morten Lange, Lütken, Inger Lise Petersen og Henning Philipsen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en reform af opsparings- og forsikringsfradragene.

Medlemmer af folketinget Lütken, Morten Lange, Inger Lise Petersen, Henning Philipsen og Ømann har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af virkningerne af en statslig enhedsskat.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af retsplejeloven, udpantningsloven og lov om inddrivelse af underholdsbidrag. (Udlæg og udpantning, lokalnævn vedrørende politiets virksomhed og behandling af klager over politet m. v.) samt forslag til lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m. v.

Forslaget til lov om ændring af retsplejeloven m. v. indeholder dels en revision af reglerne om udlæg og udpantning, dels regler om oprettelse af lokalnævn vedrørende politiets virksomhed.

Revisionen af reglerne om udlæg og udpantning bygger på en betænkning, der blev afgivet af justitsministeriets udlægsudvalg i 1971.

Forslaget tilsigter på forskellig måde at forenkle og billigøre fremgangsmåden for inddrivelse af pengekrav. Der lægges endvidere vægt på at gennemføre en mere human retsforfølgning, således at der ikke opstår et misforhold mellem betydningen af den interesse, som varetages ved tvangsfuldbyrdelsen, og de ulemper og økonomiske skader, som påføres skyldneren.

Efter de gældende regler kan udlæg foretages uden dom, hvis skyldneren har underskrevet et frivilligt forlig, samt i visse tilfælde, hvor et pantebrev er misligholdt. Forslagets gennemførelse vil medføre en væsentlig udvidelse af muligheden for fuldbyrdelse af pengekrav uden dom, idet pantebrev i al almindelighed samt gældsbreve, vekslers og checks i fremtiden som hovedregel vil kunne danne grundlag for fuldbyrdelse uden dom. Skyldneren afskæres ikke herved fra at fremkomme med indsigelser mod sådanne krav, men indsigelserne skal blot fremsættes over for fogedretten i stedet for som nu over for de almindelige domstole.

Fordringshaverens pligt til at give møde under fogedforretninger vedrørende fuldbyrdelse af pengekrav foreslås ophævet, og skyldneren fritages som hovedregel for at skulle betale mødesalær til fordringshaverens advokat. I langt den overvejende del af fogedsager om tvangsfuldbyrdelse af pengekrav fremkommer skyldneren ikke med indsigelser mod kravet, og det forekommer derfor unødvendigt at belaste sagerne med den-

[Justitsministeren.]

ne ikke uvæsentlige omkostning. Finder fogedretten det undtagelsesvis nødvendigt, at der bliver givet møde for fordringshaveren under forretningen, kan den enten indkalde ham til mødet eller udsætte forretningen til et senere tidspunkt og indkalde ham hertil.

Der bliver mulighed for at afskære udlægsforretninger, som på forhånd må antages at ville blive resultatløse. Efter forslaget kan udlægsforretning således som udgangspunkt ikke forlanges afholdt hos en skyldner, hos hvem det under en tidligere forretning inden for det sidste år ikke har været muligt at opnå dækning.

Blandt de øvrige forslag til forenkling af fremgangsmåden for inddrivelse af pengekrav kan nævnes, at de historisk betingede forskelle mellem fremgangsmåden ved udlæg og ved udpantning opgives, således at al inddrivelse af pengekrav fremtidig sker ved udlæg, at der kun undtagelsesvis skal foretages vurdering af udlagte aktiver, og at værnetingsreglerne ændres, således at fogedsager altid kan behandles på det sted, hvor det er mest praktisk.

Som nævnt tilsigter lovforslaget også på forskellig måde at forbedre skyldnerens stilling under tvangsfuldbyrdelsen. Der foreslås således en vis udvidelse af de aktiver, som en skyldner kan holde uden for udlæg. Dette sker bl.a. ved en forhøjelse af værdigrænsen for det løsøre, som er nødvendigt til skyldnerens eller hans husstands erhverv eller uddannelse. Det foreslås samtidig, at skyldneren ikke gyldigt skal kunne give samtykke til udlæg i sådanne aktiver.

Erstatning for invaliditet og erstatning for tab af forsøger foreslås i videst muligt omfang fritaget for udlæg. Det samme gælder hjælpemidler, som er nødvendige på grund af legemlige mangler eller sygdom, og ting af særlig affektionsværdi.

Beskyttelsen mod udlæg i løn øges, således at udlæg kun kan foretages i endnu ikke udbetalt løn eller andet vederlag for personligt arbejde, hvis skyldneren lader pengene henstå i mere end 7 dage efter slutningen af den periode, i hvilken lønnen er indtjent, eller efter, at vederlaget er fortjent.

Endvidere gives der fogedretten adgang til at bestemme, at løsøre, hvori udlæg er foretaget, ikke må fratages skyldneren, så

længe denne overholder en afdragsordning, der er fastsat af fogedretten og tiltrådt af skyldneren. På samme måde kan fogedretten efter forslaget bestemme, at udlæg i fast ejendom, der tjener til bolig for skyldneren eller hans husstand, ikke giver ret til at sætte ejendommen til auktion, så længe skyldneren overholder en afdragsordning, der er fastsat af fogedretten og tiltrådt af skyldneren.

Efter forslaget begrænses adgangen til at lade skyldnere, som ikke møder frivilligt i fogedretten, fremstille ved politiets foranstaltning. Bestemmelse om fremstilling bør således i almindelighed ikke træffes, hvis fogedretten på forhånd anser det for overvejende sandsynligt, at der ikke under forretningen kan opnås dækning for kravet, eller hvis fremstillingen ikke vil stå i rimeligt forhold til gældens størrelse. Endvidere er det efter forslaget altid fogedretten, der afgør, om fremstilling bør finde sted.

Der foreslås indført en regel om erstatning til skyldnere, hos hvem der med urette er blevet foretaget udlæg, eller som er blevet afhentet af politiet, uden at betingelserne herfor har været opfyldt.

Endelig skal skyldneren efter forslaget i almindelighed have underretning forud om en fogedforretning.

Forslaget om oprettelse af lokalnævn vedrørende politiets virksomhed bygger i al væsentlighed på den enige indstilling herom, som strukturudvalget vedrørende politiet har afgivet til justitsministeriet.

Formålet med lokalnævnene er først og fremmest at sikre, at tilknytningen mellem politiet og den lokale befolkning bevares og udbygges på trods af en udvikling, der nødvendiggør, at politiets virksomhed må udføres inden for rammerne af større enheder end hidtil. Reduktionen i antallet af politikredse, der sker med virkning fra 1. april 1973, er et eksempel på denne koncentration.

Efter forslaget er der sikret lokalnævnet adgang til at blive informeret om politiets arbejde i almindelighed og i konkrete tilfælde. Der er endvidere givet det adgang til orientering om, hvordan politiets virksomhed organiseres, og om bevillingsmæssige og administrative problemer. Det er samtidig pålagt nævnet, at oplysninger om politiets virksomhed og arbejdet i nævnet skal

[Justitsministeren.]

videregives til befolkningen i politikredsen. Forslaget åbner endelig mulighed for en vis medbestemmelse og dermed for et vist medansvar for prioriteringen af politiets opgaver med hensyn til opretholdelse af sikkerhed, fred og orden i politikredsen. Lokalnævnet skal imidlertid ikke alene modtage orientering om og drøfte politiets virksomhed. Nævnet er et kontaktled mellem politiet og kommunalbestyrelserne, og ved en bestemmelse i forslaget er der givet ethvert medlem af nævnet, herunder politiets repræsentanter, ret til at forlange, at spørgsmål af fælles interesse tages op til drøftelse i nævnet.

De muligheder for medindflydelse, som forslaget indebærer for samtlige kommunalbestyrelser i en politikreds, vil kunne bidrage til større forståelse for de vilkår, hvorunder politiet arbejder.

Ved siden af opgaven at udbygge forbindelsen mellem befolkningen og politiet er det overladt til lokalnævnene at forestå undersøgelsen af klager over politiet.

I forarbejderne til lovforslaget er det anført, at den eksisterende ordning for behandling af klagesager i det store og hele må siges at have fungeret tilfredsstillende. Dette er også min opfattelse. Når jeg alligevel er kommet til det resultat, at kontrollen med undersøgelser af klager over politiet bør overgå til et organ, hvis flertal er folkevalgt, skyldes det ønsket om at fjerne enhver rimelig tvivl om, at undersøgelse af klagesager ikke foretages grundigt og upartisk. Denne del af lovforslaget tjener således også til at styrke tillidsforholdet mellem politiet og befolkningen, og opgaven kan på en naturlig måde indpasses i de øvrige opgaver, som jeg lige har nævnt.

Som baggrund for forslagets bestemmelser bør det imidlertid understreges, at ønsket om kontrol med den virksomhed, der dog i henhold til lovgivningen er pålagt politiet, ikke i et demokratisk samfund bør føre til tilsidesættelse af hensynet til denne gruppes rimelige rettigheder. Det er endvidere af betydning, at reglerne ikke fører til en svækkelse af effektiviteten af den virksomhed, der udøves, til skade for hele samfundet. Blandt andet som følge heraf har jeg fundet det selvfølgeligt, at politiet, og dermed den sagkundskab, som politiet sidder inde med,

i form af et mindretal i nævnet får adgang til at deltage i klagesagers behandling på lige fod med det folkevalgte flertal.

Værdien af nyordningen har i øvrigt sammenhæng med, at i princippet alle klager over politiets virksomhed bliver omfattet af lokalnævnenes kompetence. Finder nævnet, at der er grundlag for at iværksætte en undersøgelse, bestemmer det, om undersøgelsen skal foretages ved retten eller af statsadvokaten. Når undersøgelsen er afsluttet, udfærdiger statsadvokaten en redegørelse over undersøgelsens forløb til nævnet, der herefter tager stilling til, om der er behov for yderligere oplysninger. Anser nævnet sagen for tilstrækkeligt oplyst, videresendes materialet til politimesteren. Selve afgørelsen af klagesagen træffes som hidtil af den myndighed, hvorunder sagen efter de almindelige regler hører. Samtidig med at materialet videresendes til politimesteren, tager nævnet stilling til spørgsmålet om offentliggørelse af statsadvokatens redegørelse. Det vil normalt være rigtigst at foretage samtidig offentliggørelse af redegørelsen og af afgørelsen i klagesagen.

Lovforslaget indeholder endvidere enkelte andre mindre ændringer, herunder bl. a. forslag om ophævelse af de gældende regler om gældsfængsel.

Forslaget til lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. indeholder forskellige ændringer, der har sammenhæng med de ændrede regler om udlæg og udpantning.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene og de bemærkninger, der ledsager dem, skal jeg anbefale forslagene til det høje tings velvillige behandling.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.*

Ved lov nr. 222 af 7. juni 1972 bemyndiges økonomi- og budgetministeren til at optage statslån i udlandet til et samlet beløb af 1.000 mill. kr.

Ved lovens vedtagelse resterede der af lånebemyndigelsen ifølge lov nr. 493 af 26. november 1971 omkring 487 mill. kr., hvorefter den samlede lånebemyndigelse udgjorde 1.487 mill. kr. I den forløbne tid er der optaget nye lån på i alt 1.114 mill. kr.,